

ÚJ CIMBORA

KÉPES GYERMEK LAP

A komor tél, bár haragszik
S hóviharral fenyeget,
Haragjában mégse von meg
Tőlünk minden örömet.

1935. JANUÁR
20.

III. ÉVFOLYAM
2. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ-KOLOZSVÁR, STR. BARON L. POP 5. - TELEFON: 6-87.

MARCELLA NÉNI PÓSTÁJA

Foith Edithke, Brassó. Az új-évi jókívánásokat köszönöm Edithkém. Bizonyára meg is hallgatja a jó Isten, olyan szépen kívántad. — **Imreh Sándor és András, Brassó.** Nem tudom elképzelni, hogyan kaphattál négy Miki sorozatot is. Amit

innen Kolozsvárról küldtünk, megérkezett-e? — A rejtvényeket átadtam a rejtvény-rovatunk új vezetőjének. Ő majd átvizsgálja. **Grünfeld Ferike, Szatmár.** A megfejtésed ügyes. Remélem írsz majd hosszabb levelet is. **Szabó Dezsőke, Roóz Miki, Sántha Lajesi,** új kis cimborák vagytok. Hozott Isten benneteket. Remélem ti is megszeretitek majd ezt a kis lapot s ép olyan hűséges, buzgó tagjai lesztek táborunknak, mint a többi kis cimborák. **Ifj. Csueska Elek, Sárköz.** Nem feledkeztem meg rólad kis cimborá, de sok dolgom volt a szerkesztőségben az átköltözéssel. Ezért késtek egy kicsit a válaszok. Nagyon örül-

tél „Senki Tamás“ könyvének, amelyet az Új Cimbora-tól karácsonyi ajándéku kapnál? Cicával hamarosan el is olvastátok. Irod, hogy a tanulás jól megy. Ezt szeretem hallani. A nyári beszámolót hozzuk. Édes jó anyádnak szeretetteljes üdvözetem küldöm. **Bölöni Sárika Zilah-Kolozsvár.** Újévi üdvözettedet köszönöm. Kedvesek voltak a rajzoeskák. Azért voltak kedvesek, mert te rajzolgattad őket. Ha egyszer időd lesz, látogass meg bennünket, hadd ismerjünk meg most már személyesen is. **Bickel Ivánka Margina.** Jaj de kedves levelet írtál nekem Ivánka. Kétszer is elolvastam örömben. Irj majd máskor is. Szüleidet ismeretlenül is köszöntöm. **Puiu Vior Szatmár.** Elküldtük neked kis cimborá az újévi számot. Megkaptad-e? Mondd meg apukádnak mi tetszett benne legjobban, s ő majd megírja nekünk. **Nagy Kató Szentmihály.** Leveledből úgy látom, hogy már nem otthon jársz iskolába. Ha legközelebb írsz, ird meg új címedet, hogy a lapot oda is utánad küldhessük.

Egyáltalán, ha elköltözködtök, vagy más városba mentek tanulni, mindig írjátok meg, hogy a lapot az új címre küldhessük. Ez minden kis cimborának szól.

APRÓSÁGOK TARKASÁGOK

Trajáni Kristóf Eger várában harcolt a házáért. Mikor kapitánya üzenettel küldötte egyik bástyához, egy eltévedt golyó találta. Az üzenetet elvinni nem tudta. De utolsó szavai is a kötelesség szavai voltak:

„Vigyétek hírül, hogy elestem, a parancsot nem teljesíthettem.“

Liszt Ferenc, a világhírű magyar zeneszerző, Franciaország egyik nagy városában hangversenye jövedelmét a szegény munkásoknak adományozta. Egy munkásküldöttség kereste fel, hogy az épen útra készen álló művésznek ezt megköszönje. Beszéd közben sajnálkozásuknak adtak kifejezést, hogy maguk a hangversenyt nem hallgathatták meg, mert nekik ilyesmire nem telik.

Liszt Ferenc elhalasztotta utazását és csak a munkások részére hangversenyt rendezett. Nem tett társadalmi különbséget. A művészetek élvezése másoknak is joga.

II. József, akit a magyarok kalapos királynak neveztek, erőszakos, de igazságos uralkodó volt. Ezért nem büntette meg merész feleletéért azt a bécsi kapucinus barátot, aki parancsa ellenére is hű maradt a régi vallásos szokásokhoz.

A császár elrendelte, hogy ezentúl a templomokban csak négy gyertyának szabad égni az oltárokon. Karácsony éjjelén aztán betért a kapucinusok templomába s mikor látta, hogy a templom egész fényárban úszik, felelősségre vont a ottlevő barátot. Ez így felelt: Mikor Felséged megszületett, az egész város fényárban úszott, s most mikor Isten fiának születését ünnepeleljük, négy rongyos gyertyával világítsunk?

XV. Károly svéd király meghívta asztalához a követek házában egyik kiváló tagját, **Sven Missont.** Az illető úr azelőtt cipész volt. Az asztalnál egy gróf is ült. A gróf lekicsinyelve kérdezte a követtől:

„Igaz, uram, hogy Ön ezelőtt cipész volt?“

„Igen, igaz, de nemde gróf úr, Ön nem volt az?“

„Mit akar Ön ezekkel a szavakkal“ — kérdezte ingerülten a gróf.

„Csak azt akartam mondani, hogy ha Ön cipész lett volna, akkor bizonyára máig is az lenne.“

A téli vándor.

*Kora reggel, hideg télen
ki ballag ott az útszélen?
Az útszélen hóba, fagyba
Nem látszik más, csak egy sapka.*

*Báránybőrből van a sapka.
Zuzmara a virág rajta.
Sapka alatt kurta ködmen
Sötétlik a fehér ködben.*

*Két csizma a ködmen alatt
típorja a jeges havat . . .
Csizma, sapka és ködmenke —
Hát belül ki lehet benne?*

*Egy didergő szegény fiú.
Olykor-olykor markába fú.
S nézi: meddig tart még útja
a tanyáról a faluba?*

*Hótól, fagytól, zuzmarától
nem ijed meg a kis vándor.
Oda is ér nemsokára
A jó meleg iskolába.*

*Ott beül a padba szépen,
S jó pajtások seregében
az egész nagy iskolába',
nincs boldogabb senki nála!*

Paprika Jancsi története.

ig legényke volt Japrika Jancsi. Még akkor sem sirt, mikor furták, faragták, ragasztották.

— Így volt jól, így lesz belőlem derék Paprika Jancsi!

Letts is, úgy, hogy a munkásnak, aki készítette, nagy gyönyörúsége telt benne. Mert ügyes legény volt Paprika Jancsi, a két kezére két réztányér volt erősítve s ha a hasát megnyomták, akkor a karjai összecsapódtak és a kis réztányér esengett, mint valami török muzsika.

— Ezt már szeretem, gondolta Paprika Jancsi. Most már csak arra vagyok kíváncsi, hol és kinek fogok muzsikálni? Mert a lusta semmittevő életet nem állhatom.

Nem is kellett sokáig ott hevernie. Egy napon elővették és egy sereg bábuval együtt becsomagolták egy nagy ládába. Nagyon szorosan feküdtek egymás hátán, semmikép sem tudtak megmozdulni. Ez pedig, akárki mit mondjon, egy esőppet sem kellemes állapot.

Nem is tetszett ez a bábuknak, kivált a Paprika Jancsi szomszédjának. Egy nagyon kényes úri bábú kisasszony volt, örökösen jajgatott és panaszkodott.

— Szeretném tudni, minek raktak ebbe a borzasztó ládába! sóhajtotta.

— Bizonyosan visznek valahová, biztatta Paprika Jancsi.

— Jaj csak már ott volnánk! Akár hol, csak itt ne!

— No, nem olyan rossz hely ez. Legalább nem fázunk meg és ha eső esik, meg nem ázunk.

— Persze, neked nem rossz, mert te csak afféle közönséges jószág vagy. De az én gyönyörű ruhám összegyűrődik és akkor rám se néz többé senki, végem van.

— Hja, az már baj, ha a ruhádban van az értéked és magadért meg nem becsülnek. Akkor ne büszkélkedjél.

A kényes bábú megvetőleg hallgatott.

Nagy sokára végre kinyílt a láda s a bábuk

és Paprika Jancsi kiszabadultak. A mi Paprika Jancsint is szeretette ezt és a kezeit, melyek eddig össze voltak préselve, kinyújtotta, aztán körülnézett.

— Most már legytek vígan, bábú kisasszonyok, mondá. Nézzétek milyen pompás helyen vagyunk! Itt fogunk ám csak sokat látni! Vásárra hoztak!

Csakugyan vásár volt és a bábú egy nagy sátor előtt voltak kirakva az asztalra. A gazdájuk minduntalan elővette Paprika Jancsint és muzsikáltatta: a réztányérok csörgésére sok bábú ember állt meg és nevetett. Ez pedig tetszett Paprika Jancsinak. De nem tetszett a kisasszony-bábúknak.

— Oh, sóha sem hittem, hogy ilyen silány helyre jussunk. Az én helyem városi fényes boltban van, hol úri vevők járnak. Itt csupa paraszt vásáros nép jár.

Alighogy ezt a panaszt elvégezte, már más baja támadt.

— Jajj! Mindjárt ide ér a nap! Ránk fog sütni!

— Annál jobb, legalább nem fázunk meg, bízatta Paprika Jancsi.

— Igen, de az én arcomról kiszívja a szép festéket és akkor csúf leszek. Oh jaj!

— Hm! Az persze baj, ha valaki csak akkor ér valamit, ha szép. No, de ne búsulj, felhők közt bujkál a nap s én azt hiszem, inkább egy kis esőt kapunk.

— Még csak az kellene! Hiszen ha megázom, akkor teljesen végem van.

Pedig csakugyan cseperegni kezdett. Egy kis nyári futó eső volt. A kényes bábú sikoltoztak, de persze csak bábú-nyelven, ami nem hallatszik. Hanem a kereskedő mégis tudta, mi a bajuk és vastag pokróccal letakarta őket, ami már megint nagyon kellemetlen volt, mert majd meg fultak. De Paprika Jancsi csak nevetett, mert ő nem került a pokróc alá: sőt kezébe vette a kereskedő és csörögtette, hogy oda csábítsa az embereket. Közben megázott ugyan egy kicsit, de ezzel nem sokat törődött.

— Majd kisüt a nap és megszáradok.

Ki is süttött csakhamar a nap és megint sok ember tolongott a bódé előtt. A bábú is előkerültek a pokróc alól. Most már azon sopánkodtak, hogy a nap reájok süt.

Epen ekkor egy úri asszonyság haladt el a sátor előtt kis lányával.

— Mamácska! Kedves Mamácska, nézd itt olyan Paprika Jancsi van amelyet rég kérek. Vedd meg nekem! Muzsikál!

A mama meg is vette. A kényes bábút majd megütötte mérgében a guta, mikor hallotta, hogy a Paprika Jancsint vették meg, nem őt.

— Hát illik az, hogy kis lány ne bábút vegyen! sóhajtotta.

A kis leány elvitte Paprika Jancsint, kinek azután nagyon jó dolga volt. Fényes úri házba jutott s a kis leány szobájában egész nagy társaság bábút talált, akikhez a kis leány így szólt:

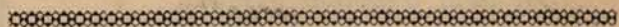
— Nő, hoztam nektek muzsikust! Most még vígabban leszünk, bált adunk, táncolunk.

És nyomogotta a Paprika Jancsint, ez meg csörgette vígan a réztányérait, ami nagyon tetszett a kis leánynak. Hordozta is mindenfelé magával, együtt sétáltak, együtt pihentek a narszékekben, úgy hogy a bábú eleinte irigykedtek reá, hogy most már ő lett a kedvenc. De Paprika Jancsi olyan szorgalmasan muzsikált nekik, hogy megbékültek vele, még meg is szerették.

— Nem hiába szereti jobban kis úrnőnk, szőke egy öreg bábú, mely már nagyon kopottas volt. Igaza van. Mi nem tudunk semmit s ha egy kicsit megkopunk, ránk nem szeretnek nézni. Paprika Jancsi pedig muzsikál, tud valamit, ezzel mulattat és kedvelté teszi magát. Még ha kopott is lesz, mindig akad valaki, aki szeretni fogja.

Ebbe belenyugodtak mindnyájan és Paprika Jancsi ezután is víg legény maradt.

— Milyen jó, ha értünk valamihez! Aki hasznos vagy kellemes tud lenni másoknak, azt tartósan megbecsülik, de hamar ráunnak arra, aki csak mutatós szépségével hivalkodik.

Kis Cimborák! Leveléiteket és pénzes utalványaitokat ezután a következő címre küldjétek: „Uj Cimborá” Cluj-Kolozsvár, „Minerva” Rt., Str. Baron L. Pop. 5.

HALAD A SZÁN ...

Hófehérbe dermedt pusztán,
Halad a szán, suhan a szán.
Végtelenből végtelenbe,
Szívölelő égi csendbe.

Hol van a föld, hol van az ég.
Hol a kezdet, hol van a vég?
A ködös kép összeszűkül
Ég a földdel egybe szürkül.

A csend égi szolozsmája,
A lelket átjárja.
S mint piciny minisztráns gyermek
A szán csengő rá felelget.

Almos köd és szintelen hó,
Nincsen fény, szín, hívogató.
Dermedt szívvel szállunk, szállunk,
Míg célt érünk, ködbe mállunk.

Kirjárné Kovács Emma

Hogyan éltek a magyar gyermekek Árpád fejedelem idejében.

Ezelőtt ezer évvel nem úgy éltek ám a magyar gyerekek, mint most.

Ti talán azt gondoljátok, azok is pelyhes ágyban aludtak, kávéval reggeliztek, nyáron árnyékos szobában, télen kályha mellett. Dehogy! Egészen másként nevelték akkor a gyerekeket, mint most.

Abban az időben, aki már hat éves volt, annak úgy kellett lovagolni tudni, mintha odanőtt volna a ló hátára.

Mikor már jól kimelegedett a nyargalásban, tejet ivott, amennyit csak bírt. Aztán megint vissza a lóra. Ijjat a kezébe. A tanítóember ki vezette őket a tábor végére és ott célba lőttek, dárdát hajítottak, fakarddal viaskodtak. Ez volt akkor az iskola.

Bezzeg jól esett utána az ebéd. De még ekkor sem volt vége a tanulásnak. Délután a táltos sátorába kellett menni.

A táltos pap volt. Maga köré ültette a gyerekeket és így tanította őket:

— Látjátok-e a Napot? A Nap az örök tűz. Az egész világnak ez ad meleget, meg világságot. A napot az Isten teremtette. Titeket is Isten teremtett. A földet, a fát, a virágot, mindent ő teremtett. A mi Istenünk szeret bennünket. Ő vezetett ki bennünket Ázsiából. Ő van velünk a csatában.

Azután éneket kezdett. A gyermekeknek meg kellett azt tanulniok. Az ének is Istenről szólt, a magyarok Istenéről, aki vezető népét és szerencsét ad neki.

A magyar gyerekeknek azután megint lóhátra kellett ülnie. Kétfelé osztottak mostan. Az egyik csoport zöld ágat tűzött a süvegére, ez volt az ellenség. A másik csoportnak be kellett keríteni, dombok alatt meglepnie, szétszórnia.

Igy tanultak harcolni.

A tizenöt éves gyerek már az apja mellett nyargalt a csatában és erősen nyilazott az ellenségre. Csak, amikor birokra került a harc, akkor vonultak hátrább.

A leányok persze a sátorok között maradtak az anyjuk mellett. Ők sütni-főzni, varrni meg táncolni tanultak. A szőnyegkészítés, hímzés, ruhafehérités általános munka volt délutánonkint.

Mikor azután a tábor fölkerekedett, a nők szekerekre ültek, a gyerekek meg a szekerek mellett lovagoltak.

Kemény idők voltak azok a gyerekekre is. A magyarok harcaiban nem egy hős gyerek vére ömlött ki.

De ha ez nem így történt volna, nem is alhatnánk most pelyhes ágyban.

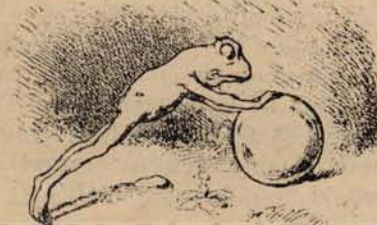
Benedek Elek.

A békák és az üveggömb.

(Szomorúan vígságos történet 8 képen.)

1. Üveggolyó fekszik a kert síma útján.
Béka úrfi tőpreng: „Hátha meglódnám?”

2. Neki támaszkodik— ime gurul szépen!
„Ez pompás játék lesz, ilyen kellett épen.”

3. Tetejébe ugrik, fürge táncot jár ott.
„Rajta, pajtásaim, gyorsan gurítsátok.”

4. Haj! de nem vigyáztak a ravasz golyóra:
Nagyot gurul s ime bepottyán a tóba.

5. „Sebaj! Csak utána! Gyorsan kihalásszuk,
Es a játékuinkat mindjárt tovább játszuk.”

6. Még pajkosabb kedvvel hempergetik újra.
Nem nézve, mint kéne, előre az útra.

7. Neki ment a golyó egy kemény cöveknek
S szertehulló szilánkjai csúf sebeket ejtnek.

8. Egy kis manó látja s bölcs tanáccsal szolgál:
„Játékközben is nézz tovább az orrodnál.”

Rontó Pál.

*Egész ép a taliga.
Nagy hiba!
Nem szeretem csak a részt.
Gyűlölök minden egészt,
Föl is aprózlak hát téged,
Mért vagy egész?
Nem nézhetem az épséged.
Hol a fűrészt?
Rontom,
Bontom,
Riszom-rántom-reszelem,
Széjjel is fűrészelem.
Ihol a . . .
Vott, de nincs már taliga.*

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen.

Irta: **Teleky Dezső.**

Rövid összefoglalás.

Mivel most, az év elején, sok kis új cimborá jelentkezett, röviden összefoglaljuk Talpas és Barnabás utazásának eddigi részleteit, hogy ők is követni tudják a két bátor jóbarátot ezutáni kalandjaik hosszú során át.

Talpas medvekomát meglátogatja Barnabás nevű mackóbarátja, akinek elmondja, hogy legújabb terve szerint meg szeretné látogatni az Északi Sark körül lakó fehér testvéreket — a jeges-medvéket. Barnabást is meghívja utitársnak. Az utat repülőgépen tennék meg, hisz Talpas koma megbízható, ügyes pilóta. Elhatározzák, hogy a brassói repülőgépgyárból — ideiglenes használatra — gépet szereznek be, ha másképp nem megy, erőszakos módon. Barnabás a kalandos tervet helyesli, s az indulás napjára február másodikat tűzik ki. Kellő utikészület és csomagolás után gyalog indulnak Brassó felé. Közben az Olt folyó jege beszakad Barnabás alatt, aki azonban a jeges vízből kievickél, s egy hatalmas náthán kívül egyéb baja nem lesz. Délután Brassó határába érkezve, a repülőgépgyár egyik nyitott hangárjába lopakodnak, ahol szerencsésükre egy útra

készen álló, jól felszerelt gépet találnak, amelyen percek alatt felszállottak a levegőbe. A gyár alkalmazottai, akik még sosem láttak medvepilótát, úgy megrémültek, hogy üldözőbe sem merték venni őket. Talpas pontos térképekkel ellátva, a reülőgép útját egyenesen északra irányította. Kezdetben az utazás kellemes volt; éjszaka Lengyelország felett haladva, olyan viharba kerültek, hogy már-már a legnagyobb szerencsétlenségtől lehetett tartani. Barnabás rémülten a szócsó után kapott, hogy Talpashoz szóljon, de ügyetlenül rántotta le azt a tartókampóról, s a szócsó bevágódott az iránytű üvegébe, amely száz darabra tört. Az iránytű kiugrott a helyéből s a vihar a gépről lesodorta. A kétségbeesett Talpas, hogy az orkántól megmeneküljön, minden erejét és szak tudását összeszedve, nagynehezen a viharos felhők fölé szállt, csak hogy iránytű nélkül elvesztette a tájékozódást. Reggel, mikor a felhők egészen szétszoltak, Talpas álmélkodva vette észre, hogy nyugatra tértek el, s most Hollandiának gáttakkal és csatornákkal ellátott partja fölött repülnek. Elhatározta tehát, hogy útjukba eső Amsterdamban, Hollandia legnagyobb városában leszállnak, s itt fogja megvenni az iránytűt, mely nélkül tovább úgy sem repülhetnének. A város szélén lakatlan síma területen leereszkedtek. Talpas meghagyta Barnabásnak, hogy amíg ő besétál a városba, őrizze a gépet. Senkivel szóba ne álljon, úgyszem tud hollandusul értekezni. Talpas az esperantó világnyelvvel próbál szerencsét. Ezt ugyanis minden művelt országban beszélik. Fel is tűzte mellé az esperantó zöldesillagos jelvényét, ezzel a városba sietett. Barnabás egyedül maradván, elővette kését, s embermódra falatozgatott a pompás füstölt sonkából. Közben észrevette, hogy mindegyre több és több bámulója akad. A bámész-kodó közönség közt volt Csillag Móni, Magyarországból ideszármazott gyémántyöszörüs is, valamint ennek jóismerőse Van der Grüne úr. Csillag Móni és társa elképedve bámulták a medvét, mely a pilóták bőrruhájában emberfélének tűnt fel. Csillag, mint jó üzletember, a repülőgépes medvéből mindjárt hasznot akart húzni. Van der Grünet megbizta, hogy azonnal tárgyaljon az amsterdami állatkert igazgatójával. Jelentse ki neki, hogy tíz millió forint ellenében hajlandó a világ legnagyobb csodáját, a rendkívüli ember-medvét az állatkert részére szállítani. Ha az üzlet sikerül, a pénzen megosztzkodnak. Egyszersmind arról is gondoskodják, hogy az embermedvé világrendítő eseményéről a város közönsége hírdetmények útján értesüljön. Ő most megkísérli, hátha még beszédbe is elegyedhetik ezzel az emberforma mackóval. Van der Grüne vállalta a megbízást. Csillag pedig, akinek legfőbb célja volt, hogy Barnabást valamiképp törbecsálja, ártalmatlanná tegye s azután elfogja, udvariasan szólította meg a jóindulatú medvekomát, akiről kiderült, hogy székelyföldi mackó s jól beszél magyarul. Csillag Móni ennek kimondhatatlanul örvendett. A közlékeny Barnabás panaszkodott, hogy amióta az Olt jeges vizében akaratlanul is megfürdött, csunya náthában szenved, s neheze érik a beszéd. Csillag Móninak hirtelen kitünő ötlete támadt.

Barnabás náthája ellen pompás orvosságot ajánlott, amit rövid időn belül el is hozhat neki. Barnabás az ajánlatot hálásan fogadta. Csillag Móni taxiba ült, közben Van der Grünének repeső örmel jelentette, hogy a medve beszélni is tud, valóságos világcsoda, tehát milliókat ér. Mikor Csillag Manó visszatért az orvossággal, az üvegese nyitott száját megszagoltatta Barnabással, aki néhány szippantás után összeesett. Az üvegeseben altató kloroform volt. Csillag Móni elősiető embereivel az elalélt mackót autójára fektette s beszállította az állatkertbe. Mikor Barnabás ájulásából felébredt, elkeveredve tapasztalta, hogy rabbá tették. Egy vasrácsos ketrecrek foglya lett. — Míg ezek a dolgok történtek, ezalatt talpas repülő álarccal s bekecsbe megindult a városba. Utközben mindent megnézett, megfigyelt, mert nagyon okos, tudni és tanulni vágyó medve volt őkelme. A nagy tolongásban valaki a vállát megérintette. Ez a bizalmas ember Csing Ling kínai kereskedő volt, akinek mellén szintén ott diszelgett az ötágú zöld csillag, mely az eszperantisták világjelvénye. Nagyon örvendtek a találkozásnak s kezdtek egymással eszperantóul beszélni. Talpas megkérte Csing Linget, hogy legyen neki a városban tolmácsa és kísérelője. Szeretne venni egy iránytűt, mely nélkül nem tud tovább útazni a repülőgépen. Csing Ling megígérte Talpasnak, hogy, mint hűséges eszperantó-társa mindenben segítségére lesz. Megindulnak a műszerész felé.

*

(12. folytatás.)

Még a járdán is vigyázni kellett, nehogy valamilyen kerék alá kerüljön az ember. Talpas óvatosságból hátrahátratekintett s nem vette észre, hogy vele szemben egy sárgabőrű, hosszú kínai áll, aki gyengéden vállára ütöti s így szólította meg:

— Sinjoro ĉu vi parolas esperante? (Uram, beszél ön eszperantóul?)

Talpas e váratlan vállveregetésre össze-rezzent. De mikor látta a kínainak (mert az volt) vidáman mosolygó képét s az ő mellén is az ötágú zöld csillagot, kimondhatatlan örömmel felelte:

— Jes, mi parolas esperante! Hogyne beszélnek. Itt a jelvényem: a zöld csillag!

— Igen, arról ismertem meg, uram! Én Csing Ling kínai kereskedő vagyok! — mutatkozott be a hosszú ember.

— Én meg Talpas erdőbirtokos vagyok Erdélyből! — válaszolta medvekoma s keztyűs mancsával elég udvariasan rázta meg a kínai kezét.

— Látom, hogy ön itt idegen. Szívesen szolgálatára állok.

— Hálásan köszönöm! Elfogadom s viszontszolgálatra vagyok hajlandó! Örvendének, ha elkalauzolna Amsterdam utcáin Mert én egy árva kukkot sem tudok hollandusúl.

— Én elég jól beszélek! Hisz már több mint öt év óta itt tartózkodom.

— Akkor nagy hálára kötelezne, ha elvezetne olyan műszerészüzletbe, ahol megbízható, finom iránytűt vehetnék.

— Minek az iránytű?

— Repülőgépemnek!

— Önnek van repülőgépe?

— Igen, uram!

— S hova utazik?

— Fel az északi sark irányába, a Spitzberg szigetekre!

— Érdekes! — szolt Csing Ling. — Hát jól van barátom! Mindjárt indulhatunk is a műszerészhez. Itt betérünk a Raddhuis Strassen, ott majd felülünk a közúti vasútra, aztán leszállunk a királyi palota előtt, majd áttérünk a Vorburgwall-útra, azon a soron aztán megtaláljuk a kívánt üzletet.

Talpas komának jókedve volt.

— Mifelénk a székely ember így mondaná: (A következőt már székelyesen mondta!) „Hát az a műszerész úr tuggyák ügye, hogy merre vagyok? Hát abbiza ahajt ki, ezután kissé be, dombön föl, löttön le, esmént balra, megen jobbra, kicsidég egyenesen, aztán slégen bekanyarodva... hát ott vagyok az alvég táján az a műszerész úr!”

Csing Ling nem értett semmit a székely beszédből, de mivel Talpas jóízűen kacagott kicirkalmazott mondása után, illendőnek találta, hogy ő is mosolyra húzza a száját.

Meg kell jegyeznünk, hogy noha Talpas uram medvejellegét jól elfödte a repülő álarc, melynek viselése most a téli világban fel sem tűnt, mégis ökgiyelmének utcai megjelenése több ízben megjegyzésre, titokzatos suttogásra adott okot. Ilyen erős, izmos emberféléit még Amsterdamban sem láttak. Sokan bámulva fordultak utána, egyéb kellemellenség azonban nem érte.

Csing Lingnek Talpas koma szokatlan dörögő kacagása tűnt fel. Nagyt is nézett. Kezde alaposabban szemügyre venni eszperantó pajtását. Aztán kissé zavartan megszólalt:

— Mynherr! (Uram!) Már ne vegye rossz néven, de meg kell kérdeznem, hogy ön valójában kicsoda? Erdélyi erdőbirtokosnak mutatatta be magát. Jól van... Mégis... mégis... Én elhiszem, hogy önnek erdőbirtoka van Erdély földjén... de látja... nem tudom... ön olyan különös... mintha nem volna emberforma... bocsásson meg... igen... én világlátott ember vagyok .. de...

Jégesap királykisasszony.

(Mese.)

EGY fenyőerdő közepén hófehér tisztáson, barna erdészkunyhó állt. Havas volt a teteje, fényes ablakára rátüzelt a komoly, nyugodt fenyőkön áttüzelő kelő nap fénye. A kunyhó hóval beszegett ereszeről ragyogó jégesap csüngött alá. Tündöklött, villogott a reggeli fényben.

Az erdészkunyhó tetején, a tiszta fényes hóban egy ébenfekete öreg varjú sétálgatott. Amint meglátta, hogy az ébredő nap rózsaszín fénye a jégesapot csókolgatja, ámultan kiáltott fel:

— O milyen szép vagy, Jégesap kisasszony!

És valóban szép volt. Mintha ezer, meg ezer finom ezüstszemcse rakódott volna ruhájára, villogott, csillogott, százféle színben tündöklött a jégesap, mint ragyogó esteli fényben a legszebb gyémánt.

— Unatkozom, — felelte a jégesap az öreg fekete varjúnak.

— Unatkozol? — kérdezte csodálkozva a varjú, megigazította orrán a pápaszemét s egy csodálkozó pillantást vetett a jégesap felé.

— Persze, hogy unatkozom, — mondta a jégesap: — Mindig ezt a sok haragos fenyőt bámuljam, vagy az egyhangú sok fehér havat, legalább a hópelyhecskék táncolnának a levegőben.

Ezzel szomorúan benézett a kis erdészkunyhó ablakán. Az erdészkunyhóban vígan lobogott a tűz. A lángoskák éhesek voltak. Vidáman haraptak, nyaldostak egy hatalmas tölgy fatuskót. A tölgyfatuskó sírt, jajgatott, de a lángoskák nem sokat törődtek a tuskó fájdalomával.

Parázs mama biztatta is őket:

— Csak egyetek, faljatok kis fiaim, hogy nagyra nőjjetek!

De a lángoskáknek nem is kellett sok biztatás.

Jégesap királykisasszony csak nézte-nézte ezt a ragyogó tülekedést, különösen megtetszett neki egy fürgé, biborköntösű lángoska, amelyik már az öreg tuskó legtetején ugrándozott.

— Lángoskával szeretnék játszani! — kiáltotta.

Az öreg varjú rémülten figyelmeztette:

— Mire gondolsz? Lángoskával? Hisz ez a halálad lenne!

Jégesap királykisasszony azonban fejébe vette, hogy Lángoskával akar játszani és ebből nem is engedett.

— Nézd, — fordult az öreg varjúhoz. — Nézd öreg tudós, Lángoska biboros köntöset. Láttál-e ennél szebbet?

— Hogy láttam-e? — szólt a varjú. — Bizony láttam. Mikor a kék tengerben láttam a napot fürödni. Annak sokkal szebb volt a ruhája.

— Nézd, nézd, milyen fürgén mozog, hogy táncol, hogy ugrál!

— Eppen olyan gonosz, mint, amilyen fürgé és vidám, — mondta az öreg varjú. — Óvakodj tőle!

De jégesap királykisasszony nem hallgatott a bölcs tanácsra. Megrázta gyémántos ruháját, hogy még jobban csillogjon-villogjon és bekocogtatott az ablakon Lángoskákhoz:

— Hallod-e Lángoska! Jöjj velem játszani!

Parázs mama is meghallotta a jégesap kiabálását. Gyorsan kiugrott a kályhából s vissza kiáltott az ugrándozó lángoskáknek:

— Jertek, jertek! Jégesap királykisasszony hív benneteket! Jertek, jertek, — muzsikáljatok Jégesap királykisasszonynak!

S a lángoskák kiugráltak a kályhából, gyorsan végigfutottak az erdészkunyhó falán, felrepültek a kis ablak függönyére, majd az ablak üvegét nyaldosták tüzes kis nyelvükkel. Egyszerre csak „dirr-durr!“, kipattant a kunyhó füvegablaka, a sok-sok lángoska hirtelen kitört az ablakon.

Parázs mama egyre biztatta őket:

— Csak előre lángoskák, csak előre! Föl a kunyhó ereszeré. Csókdossátok össze Jégesap királykisasszonyt!

A gonosz lángoskáknek több se kellett. Hirtelen belekaptak a kunyhó ereszébe s csókolgatni

kezdtek Jégesap királykisasszony gyémánt ruháját.

Az öreg varjú fölrepült a kunyhó tetejéről, letelepedett egy havas fenyőágon s onnan kiáltozta Jégesap királykisasszonynak:

— Kár! kár! Ugy-e mondtam, Jégesap királykisasszony! Nem hallgattál reám! Kár a gyémántos ruháért. Kár a szép fényes testedért!

Ekkor már Jégesap királykisasszony is látta, hogy milyen gonosz kis ördögöt szabadított magára.

A lángocsák ide-oda ugráltak a kunyhó eresze alatt. A hópelyhek sírtak a kunyhó fedelén. Síratták Jégesap királykisasszonyt.

De ő maga is könnyezett már. Majd könnyörgésre fogta. Könyörgött az öreg varjúnak, könyörgött a fehérsapkás fenyőnek, egy kis ökör szem csipogott a kunyhó mellett egy száraz fán, még annak is könnyörgött. Egyik sem tudott azonban segíteni. Lehullott a kunyhó ereszéről lehullott a puha hóba.

A lángocsák pedig végigszáguldtak a kunyhó födelén, a fehér hó között is. A kunyhó gerendái sírtak, recsegték, ropogtak, de a lángocsák nem könyörültek rajtuk. Elpusztítottak mindent. Mire a nap teleszórtá arannyal a havas erdőt, romhalmaz állott a kedves kis kunyhó helyén.

Jégesap királykisasszony betegen, összetörtten hevert a kormos, piszkos hópihék között. Keservesen nyögött és zokogva mindta:

— Kedves kis hópihék, vigyetek vissza a kunyhó ereszére, hadd ragyogjon a ruhám a nap fényében!

— Nincs már kunyhó — mondták a hópelyhek. — Elpusztították a lángocsák. Miért is vetettél meg bennünket? Testvéreidet? Miért is akartál a lángocsákkal játszani?

Jégesap királykisasszony búsán dugta ki fejét a hópihék közül. Akkor látta csak a nagy pusztulást. Megeredtek ám ekkor a könnyei. Bánatosan mondogatta:

— Csak hallgattam volna az öreg varjura! Csak megelégedtem volna veletek! Csak még egyszer látnám, amint tündéri táncot jártok a levegőben.

Egy öreg fenyő megrázta a koronáját. Millió meg millió hópihe szállt le a fáról. Hullottak, hullottak, csillogva, ragyogva, tündökölve perdültek a levegőbe.

Jégesap királykisasszony boldogan sóhajtott fel. Azután lehunyta szemét. Jégszíveeskéje nem dobogott többé.

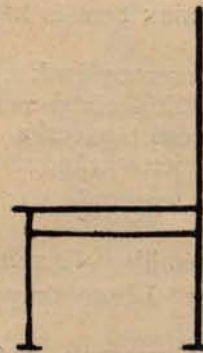
A hópihék pedig hullottak, hullottak. Szeli-den betakargatták Jégesap királykisasszony hideg testét.

Hamvas József.

Rajziskola.

Vezeti: Kürty Klára.

Ebben a számban megnyitjuk rajziskolánkat kis cimboráink részére. Rajziskolánkban a tanítónénitől nem kaptok osztályzatot, de azért épen olyan odaadással kell a leckét elvégeznetek, mint a rendes iskolában. A feladatok eleinte egyszerűek lesznek. Ezért közületek bizonyára sokan azt fogják mondani, hogy én ennél már százszorta különb rajzokat is készítettem. Lehetséges, hogy úgy van, hiszen kis cimboráink közt nem egy nagyon ügyes és tehetséges rajzoló akad. A többség azonban vagy semmit, vagy csak keveset tud. Főként ezekre gondolunk, amikor rajziskolánkat megkezdjük. De nem árt, ha a gyakorlottabbak is velünk tartanak. Egy kis ismétlés jól fog mindenkinek. A leckéket — ezt mindnyájatoknak nagyon a lelkére kötjük, — gondosan végezzétek el. A mintát rajzoljátok le többször. Arra törekedjétek, hogy rajzotok épen olyan szép és jó legyen, mint a tanítónéné. Amíg ezt nem éritek el, ne hagyjátok félbe a gyakorlást. Új leckéhez csak akkor kezdjétek, ha az előzőt már jól tudjátok. Ha néhány alakot jól megtanultok, értékes pályadíjakat fogunk kitűzni azok részére, akik a tanultakat szépen le tudják rajzolni és ügyesen tudják csoportosítani. Akkor tűnik majd ki, hogy tanácsainkat ki fogadta meg és ki nem. Addig is rajta gyerekek, tanuljatok! Ha netán eleinte nem úgy megy a munka, ahogyan szeretnétek, ne csüggedjétek el. Azé a siker, aki kitartó és komolyan dolgozik.

1-ső számú minta.

A már jól rajzoló kis cimborák figyelmébe.

A közeledő országos gyermekrajzkiállításra már sokan elküldték közületek rajzaikat. Azonban még mindig vannak ügyes rajzosok, akiknek hiányzik a rajzai, pedig rajzfüzetet is kaptak. Karácsonyra többszáz gyermeknek küldtünk ajándékkul ilyen füzeteket. Vegyétek szépen elő őket. Bármit lehet rajzolni a füzetbe. Aki akarja, ki is festheti a rajzait. Ha megtelt a füzet, címezétek meg az Új Cimborának, írjátok rá, hogy „Imprimate”, ami magyarul annyit jelent: nyomtatvány. Az elküldés portó költsége 1 Lei 50 bani, de vigyázzatok, hogy keresztkötés alatt adjátok fel a füzetet. A keresztkötés úgy készül, hogy egy 3 cm-es papírszalaggal, keresztbe is, hosszába is, átragasztjátok a füzetet. A címet arra a szalagra írjátok rá, amelyik hosszában fekszik. Különösen a kolozsvári kis cimborák figyelmét hívjuk fel. Főként nekik kell kitenni magukért ezen a híres kiállításon. Az ő helyzetük könnyű, mert nem kell költeniök az elküldésre. Rajzaikat egyszerűen behozzák a szerkesztőségbe. A rajzkiállítást februárban tartjuk meg. A következő számban már pontos időt is közlünk.

Ahogy kis munkatársaink írnak:

Folytatjuk a nyári beszámolók közlését. Olvassátok el ezeket is figyelmesen, mert nem-sokára nektek kell elbírálni, melyik pályázat, milyen díjat érdemel.

1. Ifj. Csucska Elek nyári beszámolója: Sárköz.

Drága jó Marcella Néni!

Ahogy olvastam a kis cimborák eddig küldött beszámolóit, mindig szégyeltem magam, hogy én olyan lusta vagyok és késtem a beszámolómmal. Most, hogy karácsonyi szünidő van és nem kell iskolába menni, kipótolom az eddigi mulasztásom, s megírom a nyári beszámolómat.

A nyarat itthon töltöttem. Nagyon jól telt el a szünidő. Cicaival mindig nehezen vártuk az Új Cimborát. Szeptemberben voltunk anyukával Csehszlovákiában. Én Huszton maradtam, anyuka tovább ment a rokonokhoz Kassára. Nagybátyám elvitt a huszti várhoz. Meredek úton, nehezen lehet a várhoz jutni, de fenn a várból olyan gyönyörű a kilátás, hogy, akár-

milyen nehéz is volt felmenni, nem sajnáltam a fáradságot. Körüljártuk a várromokat, aztán leültünk egy szép helyre és nagybátyám elmesélte nekem a huszti vár történetét. Jaj be érdekes volt! Biztosan ti is szeretnétek hallani ezt a történetet.

Más alkalommal a Tiszán tettünk kirándulást. De nem csolnakon, hanem hidason. Ott ilyennel közlekednek. A testvérszövetségi gyűléseket vakációban mind-mind megtartjuk.

Kérem szépen a szerkesztő nénit, hogy tessék átadni üdvözetem Nagy Alinak, de a többi kis cimborát is mind üdvözlöm.

Ifj. Csucska Elek I. g. o. t.

2. Gr. Béldi Margit nyári beszámolója Dicső-szentmárton.

Kedves Szerkesztő Néni!

Olvastam az Új Cimborában több nyári beszámolót és gondoltam, hogy én is megírom, hogy hogyan töltöttem el a vakációt. Én magántanuló vagyok és a magyarországi Sarkadon vizsgáztam. A vizsga jól sikerült, s ezért Édesanyám jutalmul felvitt Budapestre, az én kedves szülővárosomba. Öt napig maradtunk itt. A nagybátyámnál laktunk. Délben 12 órára ért be a vonatunk a Keleti pályaudvarra, ahol a nagybátyám már várt és nagy örömmel üdvözölt bennünket. Beültünk egy taxiba és nemsokára megérkeztünk a kedves erkélyes lakáshoz. Délután elmentünk a moziba, ahol Miki egér és King-Kong-ot a három kis malacot és a Sellők és a kalózok c. darabokat játszották. Nagyon kedves volt mindenki. Másnap elmentünk az állatkertbe. Oh be kedvesek voltak a kis majmok! meg a mókusok! A medvék olyan szép helyen laktak, hogy szinte megirigyeltem. Egy nagy sziklabarlang — előtte szép selymes, füves térség, melyet egy kristálytisza forrás öntöz.

Aztán voltunk két múzeumban. Az egyikben sok, gyönyörű festmény és szobor. Igen-igen tetszettek nekem ezek a képek. Vasárnap esőre ébredtünk, pedig már előre örültem ennek a napnak, mert úgy volt, hogy ezen a napon lesz a tornászvilágbajnokság és a vitézi avatás. Nagyon szomorú lettem. De a nagybátyám azt mondta, hogy sohasem kell előre elesüggedni. Elmentünk hát. Mire a Margitszigetre értünk, az eső elállt és a vitézé avatás megkezdődött. Gyönyörű volt. Különösen az alabárdosok tetszettek nagyon nekem.

Még nagyon sok szépet láttam ezekben a napokban, de, ha mind megírnám sok helyet fogalna el. Éppen ezért is zárom hát levelem.

Béldi Margit, III. polg. o. t.

Bélyeggyűjtés.

Az angol király híres gyűjteménye után sorrendben a második volt Arthur Hind, többszörös milliomos gyűjteménye, amelynek értékét

legkevesebb 100 millió lejre becsülték. Az Uj Cimborá is megírta annak idején, hogy ezt a nagyszerű gyűjteményt öt részben kiadásra bocsátották. Az első részt Londonban, a második részt New-Yorkban. Ebben semmi más nem volt, mint Anglia és

gyarmatainak bélyege, de ez is hatalmas anyagot vett fel magába.

Ilyen nagy gyűjtemény kiadására nagyon ritkán történik, s így nem csoda, ha az egész világ érdeklődéssel fordul a bélyegvásár elé.

Az Arthur Hind bélyeggyűjteményének kiadására hírére megmozdultak az angol, francia, német, olasz, svéd bélyegkereskedők és nagygyűjtők. Hogyne mentek volna el a vásárra, mikor négy darab „Post Office“ jelzésű „Mauritius“ bélyeg is eladásra került. Már pedig az eredeti régi Mauritius bélyegnek csak az említése is lázba hozza a vérbeli bélyeggyűjtőt, mivel ezek ritkaság számban menő kincsek. Az egész világon nincs több első kibocsátású Mauritius bélyeg 25-nél. Ebből is 8 darab az angol király birodalmában van.

Rovatvezető: Solyom István.

Keresztrejvény.

Beküldte: Tódor Jancsika III. el. o. t. Csikszereda.

1		3	4	5	6
7					
8		⊗		⊗	
9		⊗		⊗	
	⊗	10			
⊗	11			⊗	⊗

Vízszintes sorok: 1. Férfi név. 7. Mulatság más néven. 8. R. V. 9. Allathang. 10. Sulyegység visszafelé, közben egy *n* betű pótolandó. 11. Száj része.

Függőleges sorok: 1. Olaszország és Jugoszlávia között elterülő tenger neve. 2. Vulkanból jön. 3. Visszafelé helyhatározó rag. 4. Pam-lag más szóval. 5. Az adakozó teszi. 6. Ujságban is van, meg a hivatalos papirosokon (második betűről az ékezet elhagyandó). 10. Ev románul. A 33-ik szám helyes megfejtése.

Vízszintes sorok: 1. Harmonia. 8. Eko. 9. Kamm. 10. Ráma. 12. R. R. E. 13. Cár. 14. Aer. 15. Lona. 16. Esi(k). 17. Acik. 19. A puska.

Függőleges sorok: Her(kules). 2. Akácos. 3. Románia. 4. Ok. 5. Narancs. 6. Imre. 7. Amerika. 11. Ara. 15. Les. 17. Au. 18. ik.

1. Négyes fogat. 2. Három árva sír magában.

2	7	6
4	3	8
9	5	1

4. Az „irni“ igéből a következő szavakat lehet képezni: író, írás, írón, íróasztal, írka, irat, iroda, irodalom, íromány, írotoll, írógép stb.

5. Félix-fürdő.

A 35-ik szám helyes megfejtése:

Vízszintes sorok: 1. Budapest. 7. út. 8. Lé. 9. Z. A. 10. Komondor. 13. E. M. Z. E. 14. Ri. 15. Ág. 16. Erre-arra. 19. Sne. 20. Hat. 21. Tisztító.

Függőleges sorok: Bukarest. 2. Utó. 3. Alom. 4. Pénz. 5. Szó. 6. Türogo. 11. Mch 12. De. 15. Arat. 17. Rcs. 18. R. H. I.

A 36-ik szám helyes megfejtése:

1. Bukarest nagyobb, mint Satu-Mare. 2. Rákóczi Ferencz. 3. Nagybánya. 4. Vadász. 5. Vasárnap.

Megfejtéseket küldtek be: Szatmár: Bujáky Margit, Román Kató és Grünfeld Ferencz. Amacz: Maklár Viola, Balog Etelka, Balog Olga, Lénárt Etelka, Botos Ilonka, Balog Piroška, Bátori Gáspár, Bócsi Margitka és Sebestyén Magduska. Valea lui Mihai: Tóth Ilonka és Izsák Rózsika (34–36) sz. Páll Bandi Csikszereda. Budaházi Zoltán (34–36) sz. Seini. Imreh Sándor (35–36) sz. Brassó.

Nyertesek: Bujáky Margit, Szatmár, Budaházi Zoltán, Seini és Grünfeld Ferencz. Szatmár. Nyeremény: három szép könyv.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: TELEKY DEZSŐ, Torockószentgyörgy. Kiadja: A Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Kolozsvár.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ek.